

Rady a připomínky

k BAKALÁŘSKÉ a MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCI

Než začnu psát:

- Zjistit, zda téma nově někdo nezpracoval (kniha, BP, DP aj.).
 - Mít načtenou literaturu k vybranému tématu, orientovat se v problematice.
 - Soupis literatury a pramenů – aby bylo možné, zda je z čeho vycházet a s čím novým přijít.
 - Osobní představa o práci (proč si téma vybírám, možnosti využití, dalšího zpracování, publikování výsledků – knižně, v tisku aj.)
-

Průběžně:

- Pravidelně konzultovat, nosit výsledky po částech, držet se předem stanoveného schématu práce, vždy s sebou mít titulní list, obsah, seznam pramenů a literatury, nashromážděné přílohy
-

Generální korektura:

- Zkontrolovat, zda-li jsou v pořádku všechny formální náležitosti a úpravy, viz aktuální nařízení na ISu (titulní list, ale také souhlas již nikoli k uložení v knihovně, nýbrž zveřejnění na ISu)
- **Název** – musí odpovídat skutečnému obsahu práce
- **Obsah** – BP – 3-5 kapitol, DP 4-6 kapitol (případné odchylky musí odpovídat počtu stran), nezapomínat na podkapitoly, členění ovšem nepřehnat, končit u tří čísel, tj. 1.2.1 nikoli 1.3.1.2 apod. Zkontrolovat, zda stránky odpovídají v obsahu i textu!!!
- **Úvod** – jasná komunikace se závěrem! Obojí brilantně (přečte každý), rozsah kolem 3-4 stran! V úvodu nesmí chybět důvod volby tématu, stav poznání ve vybrané problematice, včetně prokázání zanlosti podobných DP (viz IS na PdF, FF, ale i jinde v ČR!!!) (cíl(e) práce, metody, které použiji, hlavní pramenné zdroje (nejen písemné!!!), nejdůležitější literatura 3-5 kusů, když není zdůraznit, že je práce hlavně na pramenech nebo že je jen starší či drobná dílka apod. O rozčlenění práce jen stručně, nikoli zdlouhavé popisování kapitol, sdělit jasně, co je jádro práce.

- **V závěru** si na tyto věci odpovídám, shrnuji – syntetizuji výsledky práce – hlavní teze, o co práce posunula poznání oproti dřívějšímu, v čem je její hlavní přínos, konstatuji možnosti využití (nejlépe publikování a kde!), případně dalšího pokračování výzkumu, využitelnost ve školní praxi apod.
- **Kapitoly** : zpravidla je úvodní (jedna nebo dvě) kompilační – uvádějí do problematiky a shrnují dosud známé poznatky, samozřejmě nemůže uškodit, když jsou na pramenech i tyto pasáže. V žádném případě nesmí být práce převážně kompilační!!!
- Samostatná kapitola začíná vždy na nové stránce a název má velkými písmeny!!! Kapitola nemůže být na jednu nebo dvě strany!!!
- **Poznámky**: ač diplomové práce nejsou soutěží o počet poznámek, je lépe VÍCE než MÉNĚ. BP minimum 150, magisterská přes 200, raději ale mnohem více! U poznámek držet jednotný úzus, správně využívat zkracování, nezapomínat ovšem uvádět plný - kompletní název při první citaci! Nebát se tzv. negativních citací (např. že v knize, kde jsem čekal, že logicky něco musí být nic nebylo!, a dovysvětlujících sdělení (klidně na půl strany!) a klidně jako doplnění klasické poznámky. Není možné opakovat x-krát za sebou stejné zdroje (ani prameny!!!) – musí být jasná konfrontace s dalšími prameny, literaturou, časopisy či vlastními dovysvětleními!!! Každá stránka by měla být podložena poznámkami (nemusí ale může být Úvod a Závěr, to však nejsou samostatné kapitoly).
- **Nezapomenou Resumé!**
- **Seznam pramenů**: archivy doporučuji seřadit dle důležitosti využití, alternativně lze dle významu archivů či abecedně, rozepsat pouze fondy, případně názvy stěžejních knih (kronik), nikoli jednotlivé inventární položky, není li to nezbytně nutné. Neopomenou tištěné prameny (noviny z doby o níž je pojednáváno, staré tisky aj.), nezapomenout vzpomínky pamětníků, případně další zdroje (hmotné prameny, obrazy – cituji je i když jsou třeba až v přílohách!)
- **Seznam literatury**: kompletně bibliografická citace, řadit abecedně, v žádném případě neuzít „kolektiv autorů“! U článků v časopisech musí být pochopitelně také název, číslo a další náležitosti, tak jak jsou citovány časopisy, tj. i rozmezí celého článku!!! Pozor na rozdíl časopis a sborník – je ve slovíčku „in“. Seznam literatury by neměl jít pod tři stránky- raději o dost víc, snad jen v případě, kdy je práce hlavně na pramenech! Využít!!!: syntetické práce (např. velké dějiny zemí Koruny české, Dějiny Moravy aj. či tematické syntézy – ke kulturním, církevním,

hospodářským, vojenským aj. dějinám), monografie, regionální práce (pro srovnání samozřejmě i mimo region, který sledují), populárně naučné práce, časopisy (nejvýznamnější a pak regionální!), sborníky, zahraniční monografie a časopisy, vypsát též podobné DP a BP práce. Naopak nevypisují učebnice, slovníky, encyklopedie, pokud není nezbytně nutné vzhledem k tématu!!! Není nutné úplně všechny práce citovat, ale je to lepší, minimálně velkou většinu z nich, zároveň je nutné neopomenout citovanou práci v seznamu literatury!

- **Přílohy**: nestránkují se jako jediná část práce, jsou nepovinné, ale je lepší, když jsou. Každá příloha – své číslo, před přílohami seznam příloh, kde musí být jasný zdroj či autorství fotografie atd., alternativně je možné všechny tyto informace mít přímo v rámci popisku konkrétní přílohy. Počet příloh – střídavý, nutné je, aby byly kvalitní a jednoznačně souvisely s tématem. Dobře uspořádat – šetřit s místem. Rozdělit textové, obrazové, mapové aj.
- **Stylistika a gramatika**: je důležitou součástí práce!!! Nechat přečíst a zkontrolovat, autor obvykle stejné chyby dokola přehlíží. Pozor na archaismy, na „nekonečné“ citování jednoho zdroje či pamětníka atd., na přebírání cizích formulací, pokud není nezbytně nutné – jinak se práce blíží plagiátorství!!! Musí být zřetelná autorova schopnost vlastních formulací, názorů a hypotéz a stylistická a gramatická úroveň odpovídající VŠ studentovi a skutečnosti, že má za sebou tři nebo pět let odborného studia. Text by měl být co nejvíce objektivní (padni komu padni, Sine ira et studio – bez záští a náklonností), srozumitelný, logicky uspořádaný, čtivý. Dodržovat jednotný čas (nikoli jednou psal, podruhé píše nebo účastnil se, účastní se aj.!!!) Ne citově zabarvené fráze, smyšlenky či o nic neopřené argumenty!!!

Jiří Mihola